

SZERKESZTŐI IRODA:

Belkőzpontú 21. szám. (Postapénzt) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENEK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Hónapra 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENEK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzpontú-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 80 kr.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az apostol.

Nyulánk, sápadt fiatal ember. Nem halál el fényes állást. A nevét is csak a körben ismerik. Emlegetés tárgyát az ő működése szintén csak abban a körben képezi, a melyet a végzet az ő számára kijelölt. Nevéhez nem fűződik nyilvánosan hangzottakott nagy tettek és kiáltó cselekedetek emléke. A társadalom alig vesz hírt róla, s a működése sincs úgy méltányolva, mint a maga kis körében sem, a mint megérdemelné.

Ő maga sem fordított annyi időt a tanulmányaira, hogy ez idő alatt megszerzett tudása és tapasztalatai tárgyilag szolgálhatnának a szélesebb körben való gyakoribb emlegetésre.

Bejárja magát az évek 10 hónapján keresztül ama szobába, a melyben 60–75 kis gyermek az első tudás műveit végzi, s ő ebben a szűk világban teljesít ugyiszolva emberfeletti feladatokat.

Van a Mezőség egyik elrejtett völgyében egy kis vasuti telep. A neve még Kolozs-barakka. Ezen a telepen elemi iskola létesült két évvel ezelőtt. A legutolsó évben 73 gyermek nyert ebben az iskolában oktatást.

Ennek az iskolának a tanítója az a nyulánk, sápadt ifjú — a kiről most beszélünk.

Egyeszer tanító, a ki most kezdte meg életpályáját, s a kinek működéséről még csak két iskolai évnek tantervében beszél.

De a mit ez eredmény beszél — az sokkal ékeesebben dicsőíti azt az apostoli feladatot, melyet ez az ifjú ember teljesít.

A mit ő cselekszik, alig több annál, hogy évenként 60 gyermeket vezet le a tudás és ismeretek országába.

Hát ez maga még nem adna jogot neki arra, hogy vele és működésével e helyen különösebben is foglalkozunk, de a miképen ő oldja meg e kis iskolában a feladatait — az megérdemli, hogy előkelő helyen és méltó dicsőítéssel szóljunk róla.

A társadalom különféle osztályai tán bele sem pillantottak még abba a műhelybe, a melyből a gyermekek első tudása, alapismerete kikerül.

Tán maguk a közvetlenül érdekelt szülők sem tudják eléggé méltatni azt az óriási feladatot, melyet a tanító a tudás világába először bevezetett gyermekkel élve, de a ki bepillantott a kolozs-barakkai elemi iskolába, s különösen, a ki közvetlenül figyelte meg az iskolának egy évi eredményét, az, velünk együtt kalapot emel az iskola tanítója Bácsi Frigyes előtt, s beismeri, hogy a czimul tett név teljesen állik erre az ifjú emberre.

Kimondhatjuk, hogy ez az ifjú tanító apostoli feladatokat végez. Nem azért mert a tudást terjeszti a gyermekek között, hanem inkább azért, mert a magyar hazafiaság és a magyar hazaszeretet evangéliumát hirdeti ez iskola növendékei között.

Személyesen győződünk meg arról, hogy ez iskolába az év elején 21 román ajkú gyermek vétetett fel. Felvételük alkalmával azt sem tudták: létezik e magyar szó, és 10 hónapi lelkes és odaadó tanítás és hazafias oktatás után magyarul tettek le vizsgálatot, és hibátlan magyarsággal énekelték el a magyarok nemzeti dalait.

A Bácsi Frigyes apostoli működésének, e ténynek egyszerű felemlítése a legékeesebben szóló dokumentuma.

Ez az ifjú tanító rövid 10 hónap alatt 21 román gyermeket hódította meg a magyarságnak.

Ily feladatot a szó szoros értelmében csak apostoli feladatra születt emberek végezhetnek. Nem kell mosolygni e kifejezésen. A ki a magyar nemzet számára 10 hónapon át egy-maga 21 idegen lelket nyer meg, az

méltó tárgya lehet elismerésünknek, és jogcizimmal bír arra, hogy hazafias és oda adó működése pillanatokra bár, megszólaltassa irányában a nemesebb szíveket.

És ez a derék ifjú ezért az óriási munkáért évi 426 frttal van jutalmazva.

Ismétlő-fegyverekre kiadunk milliókat. Nyugalmazott generálisok Grácban milliókat hevernek el a nemzet keresményéből, és egy néptanító, a ki annyi más feladaton kívül a magyarság ügyének is óriási szolgálatokat tesz, azt 426 frttal tengetjük.

Lehetetlen satyrát nem írni erről a dolgról.

Mi különben nem azért említjük fel e tény, hogy az ismétlő-fegyverek árát és a gráci generalisok nyugdíj-illetményét Bácsi Frigyes javára kívánók konfiskálni. Meghagyjuk a milliókat azoknak az uraknak. Elvezzenek és heverjenek rajta. A mi apostolunk számára ezuttal csak az erkölcsi elismerést kívánjuk kiszolgáltatni.

Ezzel azonban még sem elégedhetünk meg. Azt a derék tanítót kétségkívül buzdítja ez az elismerés, de nem védi meg az élet gondjaitól, nem veszi le vállairól az élet terhét.

Pedig az olyan embernek, mint Bácsi Frigyes, a ki egy maga ily fényes sikerrel folytatja a honmentes nagy munkáját ama csalhatatlan eszközzel, a mely a kis gyermek eszme és kedélyvilágába a hazaszeretet és a magyar haza földjéhez való ragaszkodás érzéseit legbiztosabban képes beoltani, annak nem szabad vállain hagyni az élet terhét — talán nyomorát. Az ilyen embert meg kell becsülnünk értéke szerint. Fel kell szabaditanunk ama nagy teher alól, melyet az élet rak mindanyunkra, s melynek súlyát azok érzik leginkább, a kik legtöbb igénynyel bírnak a gondtalan életésre.

Századunk idétlen szelleme az ilyen „lappangó” de a mi hitünk szerint nagy értéket képviselő embereket, az ilyen négyfal közé kárhózatott apostolokat alig veszi számba. Hiszen ezek nem viszik piacra azt az óriás tőkét, a melylyel bírnak, nem raknak zsebre utána uzsorakamatokat, sem erkölcsi sem anyagi értékekben, hanem átadják magukat egészükben ama kis világnak, a melyből — mint jelen esetben — évenként egész rajait bocsátják ki a megmenett lelkeknek.

Hát mi most arra vállalkoztunk, hogy ezt a dúsan kamatozó kulturális és nemzeti tőkét közforgalomba hozzuk.

Mi teljes egészében átértjük azt a feladatot, melyet ez az ifjú tanító azon a helyen a nemzeti művelődés és a magyar hazafiaság ügyének kiszámíthatlan előnyére oly sikeresen teljesít, s nincs kétségünk a felett, hogy illetékes körökben szintén így fogják fel a kérdést.

Konkrét indítványt nem teszünk. Nem appellálunk sem egyesek, sem testületekhez.

Mi csak rákartunk mutatni arra, hogy az illetékes tényezőket ez ifjú tanítóval szemben mire kötelezi a hála, melyet az ő dicsőretn felül álló működése kiérdemelt.

Egy helyen azonban mégis beko-pogtatunk, ott t. i. a hol ily kéressel megjelenva nem számíthatunk elutasításra.

Az E. M. K. E. felvette munkaprogrammába a hazafias szellem és a magyar nemzeti művelődés terjesztése körül érdemeket szerzett tanítók jutalmazását.

Ajánljuk a kolozs-barakkai népis-kola ifjú tanítóját az E. M. K. E. jóakaratu figyelmébe.

Sokszorososan érdemes rá.

—n.

Politikai hírek.

A posta és táviró egyesítése tényné vált. Baross miniszternek erre vonatkozó rendeletét a hivatalos lap mai száma közli. E szerint a posta és táviró egyesítése szeptember 1-én fog gyakorlatilag eszközbe lépni.

A miniszter rend letében a személyzeti szervezés és a fizetési rendszer új alapon van szabályozva.

A bolgár kérdés. A „Times” tirnovói értesítése szerint Battenberg Sándor herceget fogják megválasztani és miután tudják, hogy a herceg most nem fogadja el a választást, regenszt neveznek ki, a ki Sándor fejedelem nevében fog kormányozni.

Milan király bécsi útja. A Pol. Corr. félévitalos szentpétervári levelezője konstatálja, hogy Milan király bécsi útját orosz körök igen természetes aktusnak találják, mert a királynak tekintettel kell lennie a nép hangulatjára és a külhatalmakra. Közvetlen és direkt hiszint Oroszország nem is vár abból, hogy Risztics kormányra jutott; egyelőre beéri azzal, hogy a szerb kormánytól eltávolították azokat az elemeket, melyek határozottan ellenséges érzülettel viseltettek Oroszország ellen és hogy az ezetre, ha a Balkánfélszigeten összeszűkítő török, Szerbia nem fog Oroszország elleni ségeihez csatlakozni. Orosz körökben tudják, hogy a szerb válságot belpolitikai okok idézték elő, nem pedig a külpolitika változása.

Román fészkelődés.

A magyar kormány néhány hét előtt a Bukarestben megjelenő „Unirea” című dakó-román lapot kitiltotta a magyar állam területéről.

Persze, hogy ez a rendszabály nagy megütődést keltett, s a kitiltott újság legújabb számában arra hívja fel a román kormányt, hogy ő is tiltsa ki Romániából minden magyar lapot.

Ezenkívül az „Unirea” sok érdekes dolgot beszél e kérdéssel kapcsolatban, s többek közt ezeket mondja:

„Egy kis furfanggal a mi könyveink és hírlapjaink mégis oda juthatnának a hova akarjuk elküldeni. Csak valamivel többre fog kerülni, ez az egész titok.” — S most következik egy zifra háromkodás. — Tiszta Kálmán — ugymond — nem szeretné, hogy a Kárpátok túli románoknak kérdése tárgyaltsanak. Azt akarja, hogy valamint a parlamentben egy hang sem fogja elárulni azt, hogy ezen nép milyen kínzások a tiszta név, úgy az európai közvéleményben is nemuljon el minden óvas a magyar zsarnokság ellen. Hat jól van, csak hogy ezen óvas nem fog teljesülni. Európának tudnia kell, hogy valamint a tegnapi napig keleten létezett egy török kérdés, éppen úgy létezik ma egy magyar kérdés; tudnia kell azt, hogy legalább oly értékkel bíró népek, melyek akaratának megfelelőleg fel lehetek szabadva a földi igazsá alól, a mai napon alá vannak vetve egy kis ázsiai faj legbotrányosabb, legdespotikusabb és legnagyobb mértékben visszaélő kormányzatának.

Európára nézve ez egy igazságügyi, kulturális és humanitási kérdést képez, és kötelessége, hogy mennél hamarabb vessen véget e helyzetnek, a mely megbecsületleníti azon civilizációt, a melylyel dicsekszünk. Hogy pedig egész Európa megérthesse azt a mit mondani fogunk, nem fogjuk használni a román nyelvet, annál kevésbé a magyart, de azon nyelvet, a melyet az összes nemzetek megértenek. Biztosíthatjuk Tiszta urat arról, hogy ezen kötelességünket megteszük.

A jászberényi katasztrófa.

(Távirati közlésünk kiegészítésével.)

Jászberény, július 4.

A délelőtti órákban városunk lakosságát szörnyű hír verte fel a nyugalmából. Katasztrófáról beszéltek az utcazónák, kínos izgatottságban járókélt emberek, mely a honvédtámasz-osztály tisztjeit és legényeit érte. Az első órákban, midőn a megdöbbentő hír szárnyra kelt, nem tudott senki sem bizonyosat mondani a szerencsétlenség természetéről, sem arról, hogy kiket ért a veszedelem, s kiket mentett meg jó végzetük attól.

Egy negyed tizenegy órakor két tompa dörrenés hallatszott arról az oldalról, merre a honvédek gyakorló tére a várossal szomszédos. Alig pár másodpercnyi időköz választotta el a dörrenéseket egymástól, a lakosság abban a tudatban, hogy a honvédek utász-osztályának gyakorlatainál többször végeznek robbantásokat a bevezényelt legénységet a dinamit gyakorlati alkalmazására is oktatták, az első pillanatban nem tulajdonított valami különös fontosságot az egymást követő dörrenéseknek, mert mindenki azt hitte, hogy a honvédek mint más-

kor is olyan gyakorlatot végeznek, melynél dynamitot is robbantanak. Csak a honvédkaszárnyában s itt is azok a kevesek, kikkel Szakács főhadnagy az utász-osztályok oktatója közvetlenül a kivonulás előtt beszélt és a kiknek elmondta a mai előadás, valamint a rá következő gyakorlat programját, estek gondolkodába midőn a dörrenéseket hallották, mert ezek tudták, hogy a mai előadás nem terjed ki egyébre, mint a Pickworth-féle gyújtózsínor magyarázatára, s így, ha robbanás történt, annak nem maradhattak el végzetes következményei.

A balsejtelem csakhamar igazoltnak bizonyult s a katasztrófa, mely a honvédtámasz-osztály legénységet, annak tisztjeit érte, szörnyűségében felülhaladt minden elképzelhető.

Idő került abba, míg tájékozást nyert a honvédség arról, hogy bajtársait mily borzasztó veszedelem érte. A honvédek gyakorló tére a várostól körülbelül 30 percznyi távolságra van, a tér és város között a közlekedés nem valami élénk s ennek tulajdonítható, hogy jó ideig nem tudták mi történt a gyakorló-téren. A városba tartó földmivések hozták meg először a szerencsétlenség hírt. — Elmondták, hogy robbanás történt a gyakorló-téren, nehéz sebekben kinosan vergődő harcosok, holtak borították a gyakorló tért, vér áztatta annak zöld pázsitját. Csakhamar honvédek és polgárok indultak a vész színhelyére s meggyőződtek arról, hogy a robbanás olyan szörnyű katasztrófát idézett elő, mely a honvédtámasz-osztály tisztjeinek egy részét életétől, más részét pedig teste épségétől fosztotta meg. A kik az első segélyt nyújtották leirhatatlan állapotban találták a robbanás áldozatait. Életlenül holttestek, iszonyu sebekből vérző honvédek borították a mezőt.

A robbanás elementáris ereje a szó szoros értelmében szétmarcangolta a honvédeket, ehhez járult még az is, hogy az áldozatok nagy része órákig nem nyerte vissza eszméletét s a megdöbbentő esemény első idejében a legtöbb szerencsétlen nem volt ura érzékeinek. Csakis akkor volt a katasztrófa a maga teljes valóságában felismerhető, midőn a szerencsétleneket, kiket több méternyi távolságra dobált szét a robbanás ereje, összeszedték s a rájuk tapadó földtől, melyet az explozió a talajból kiszakított, megtisztították.

Roncsolódás, tört és zuzott sebek borították az áldozatokat, kiknek nehéz fájdalmait az égési sebek is súlyosították.

A szerencsétlenség oka felől alig tudott valaki mondani valamit, mert a kik közvetlen közelben voltak, azok nem voltak urai a szónak, csakis midőn már megérkezett az első orvosi segély, akkor mondhatták el azok, kik kevésbé súlyosan sérültek meg, hogy tulajdonképen mi okozta a robbanást.

Ezek előadása szerint Szakács főhadnagy a honvéd utász-osztály oktatója mai előadásához, melynek tárgyául a robbantás technikája volt kitűzve, a gyakorló térre vitette ki az eszközöket, melyek előadásához szükségesek voltak. Ezek között volt az ugynevezett Pickworth féle gyújtó zsínór, egy teljesen elkészített dynamittöltény és még külön is dynamit, a mi pusztá bemutatásra volt szánuva a nélkül, hogy azon az exploziót kívánta volna demonstrálni.

A főhadnagy éppen a Pickworth-féle zsínór tulajdonságait magyarázta hallgatóinak, elmondván nekik, hogy a dynamittöltények felrobbantásához, ott a hol a villámszikra nem áll rendelkezésre, ezt a zsínórt használják a töltények meggyújtásához. A zsínórál pontosan kiszámítható, hogy hány méter mennyi idő alatt ég el s így a ki a robbantást végzi, mindig biztonságba vonulhat, mire a zsínór addig elég, hol a tölténnyel érintkezik. Szakács főhadnagy éppen azt akarta megmutatni, hogy mennyi idő kell a kezében tartott Pickworth zsínór leégéséhez, meggyújtotta a zsínórt s e közben hihetőleg valaki meglökte és így megégette a kezét. Erre a főhadnagy elejtette az égő zsínórt és ez okozta a katasztrófát. A zsínór az asztal alá hullott, hol a dynamit szabadon állott s azt felrobbantotta. Előbb felrobbant a dynamit, mely nem volt tölténnyel alakítva, ezután alig két másodperc elteltével explodált a kész dynamittöltény, s ezzel teljessé lön a szerencsétlenség. — Szakács főhadnagy kinek lábait

előtt volt a dynamit a felrobbanás pillanatában életét vesztette. Iszonyuan összeroncsolt holttestét, melyet a légnyomás ereje mélyen belevágott a földbe, alig lehet felismerni. Mellette állott dr. Koller honvéd főorvos, kit pusztán érdeklődése vitt a végzetes helyre, a főorvos szintén életét vesztette a robbanásnál. Súlyosan megsérült Hübner főhadnagy, kinek egyik karját s lábait szakította el a robbanás. Életéhez kevés a remény, s ha megéri a holnapi napot, karját és lábait amputálják. Könnyebb sérüléssel menekült Balogh főhadnagy, ki gyalog tudott bemenni a városba. Egyetlen egy tiszt menekült épen a szerencsétlenség színhelyéről, kit a végzetes pillanatban teendő másféle szőlítottak. A legénység közül nyolcz halott és negyvenkét sebesült áldozata a robbanásnak. Az altisztek valamennyien megsérültek, úgy hogy utász-osztálynak ma a tisztet beleszámitásával van tíz halottja, negyvenkét súlyosan sebesültje s az egész osztályból egyetlen egy tiszt maradt épen.

A sebesülteket kocsiakon, hordágyakon szállították az alig husz percznyi távolságra eső polgári kórházba, hol csakhamar megjelentek a város összes katonai és polgári orvosai, hogy enyhítsék a szenvedők súlyos fájdalmait. De az orvosi erő minden önfeláldozás mellett sem volt elégséges a sebesültek ápolására. A közfékvő helységek, városok orvosait távirati uton szőlították a sebesült honvédek kórházaihoz. Az orvosok a legközelebbi vonatokkal, kocsiakon siettek kötelességük teljesítésére. A kórházban egymás után tesznek látogatást a Jászberényben állomásozó honvédség törzs és főtisztjei, kiknek a nagy fájdalmak által kinnzott honvédek szivetrázó módon panaszkodnak. Egyvert, mérget kérnek a tisztektől, hogy fájdalmaiktól szabaduljanak. A katasztrófa után rögtön táviratilag értesítették a honvédelmi miniszteriumot, a dandárparancsnokságot, mely három főorvos küldött azonnal a helyszínére, kiket már a legközelebbi vonattal várnak. A szerencsétlenség az ország minden tájára borít gyászt, mert a tíz honvédlóvas-ezredből öt-öt ember van berendelve a tanfolyamra, s most még távolról sem lehet megmondani, hogy a boldogtalan honvédek közül hány remélheti felépülését. A városban a megdöbbenés mellett össze és mély részvételt kelt a honvédek szerencsétlensége, Jászberény gyászolja honvédeit. A honvédség körében pedig leirhatatlan fájdalmat okozott a katasztrófa, mely annyi derék honvédeknek vette el életét. A parancsnokságot minden oldalról ostromolják táviratokkal, a jászberényi táviróhivatal nem győzi kézbesíteni a táviratokat, melyek a tiszt tanfolyam hallgatóihoz érkeznek.

E. M. K. E.

Alapítók.

Valler József makói ref. lelkes alapítványa részletében 20 frtot, kamatul 2 frtot fizetett.

Dr. Reiner Zsigmond alapítványa részletében 60 frtot fizetett.

Ugron Miklós alapítványa második felében gróf Bethlen Géza főispán a tordaranyosmegyei választmány elnöke 50 frtot küldött.

A nyékpáttendi közbirtokosság alapítványának 3-ik részletében Rácz János 20 frtot küldött.

A Bethlen-félskola theol. akadémiája az 500 frtos örökös tagság az évi kamatjában N. Enyedről 25 forintot küldött be.

Székel István ügyvéd Gyulafehérvárról 100 frt befizetésével az egyet új alapító tagja lett.

Adományok.

Nagybarosai Barcsay Kálmáné a hunyadmegyei E. M. K. E. női választmány elnöke Déváról legújában 18 frt 11 kr. küldött. Ebből 1 frt 91 kr. Jákab Ödön-félszeradomány; — 16 frt 20 kr. rózsák elárulásából gyűlt össze. A nemeslelkű hölgyek, kik ily utat is találtak a hazafias cél támogatására, következők: Karcsa Józsefné 10 frt 20 kr. árusított el rózsát, Szintén Gáborné 4 frta, Jákab Ödön-né 2 frta, s Barcsay Róza 1 frta.

Buday János törvényszéki bíró Szabadkáról Pilger F. adományaképen 50 frtot küldött.

Székel-Udvarhely az áll. lótenyészési jutalomdíjakból ifj. Specker Ferenc 2 drb 10 francos aranyat, Gyárfás Endre 1 drb 10 francos aranyat adott egye-sültünknek.

Kolozsvárt 1887.

Ez összegeket Dániel Gábor főispán az udvarhelymegyei választmány elnöke szívesen közzéteszi.

A nagyenyedi Bethlen főiskolától 1 frt 50 krt vettünk; ez összeget a középiskola 10. sz. szobájának lakói adták össze az egyesület javára.

A budapesti ág. h. ev. főgymn. ifjúsága részéről Bismarck Károly igazgató újjabban 4 frt adományt küld.

Juhos Irén Budapesti benczákönvi gyűjtésben 6 frtot vettünk.

Goldmann János a torozói tűzkárosultak javára 1 frtot adományozott.

A „Pesti Napló” szerkesztőségétől legújabbban 38 frtot vettünk.

Ebből 10 frt 50 krt a tiszta-roffika-színő, 25 frt a heves városi vidéki takarékpénztár adománya, 2 frt 50 krt a vepiek adak össze.

Horváth Juliska Újpestről benczákönvi gyűjtésben újjabban 7 frtot küldött. Ugyancsak bárcza után Petőffy Gyulától Fazetről 11 frtot vettünk.

A miskolci ügyvédi kar adománya című Varjassy Ferencz ügyvéd 8 frt küldött.

Gabettzy József gyógyszerész Eszékért 6 frt 48 krt küldött. Ez összeget egy asztaltársaságtól szedte be gyűjtő, olyanok rovására, kik a megállapodás ellenére bizonyos napokon német szót ejtettek ki. Az eredmény az — írja gyűjtő — hogy a társaság minden tagja ma már jól beszél magyarul.

A közbiztonság megnyitása.

Albach Géza beszéde.

Milyen tisztelt közönség! Nagy megtiszteltetésnek tekintem csekély személyemre nézve, hogy polgármesteri közszolgálatom idejében történt és nagy örömeimre szolgálhat mindnyájunknak azon nevezetes esemény, hogy a mai napon egy évszázados szokást és hiányos eljárást az iparierén megszűntetve oly közérdekű és nagyfontosságú intézményt léptettünk életbe, mely tanügyi viszonyokat tehet s az utókornak emlékül fog szolgálni a felől, hogy Kolozsvár szabad kir. városa hódolva a kor kiválalmának, és fogynatot szereve a törvényhozás újabb, köv. elmenyeinek, anyagi áldozatok árán is az erdélyi városok között kiemelkedő és minden időben a kulturális haladásnak és korszerű fejlődésnek zászlóvivője kívánt és tudott lenni.

Igen is tisztelt közönség! Fejlődő városunkban szükség anyagi viszonyaink között is Isten jószágos segédelmével egy rövid év alatt felépítettük közbiztonságunkat, azt kellőleg berendeztük és felszereltük, s ma itt áll a díszes telp készen és azon állapotban, hogy azt ma már az önk. meg-tisztelő tanúsága mellett a közhasználatnak átadhatom és a huszársággal foglalkozók üzemének megnyithatom.

Azon nagy érdem, hogy a város kö-zsége ezen értékes és hasznos befejezéssel gazdagodott, nem engem vagy tisztársaimat, mert mi csak végrehajló voltunk a nemes város akaratának és korszerű elhatározásának, hanem magát a város közönségét illeti meg; erkölcsi tekintetben ő tisztelte meg magát már akkor, a midőn képviselte által az intézménynek létesítését elhatározta, anyagi tekintetben ő gazdagította magát akkor, a mikor a szükséges költséget ezen célra megfizetett.

Legyen tehát jutalma a közismerés és az egyesek halála a köztudat és megnyugvásért, hogy gondoskodva lett köz-össesség és köztisztaság szempontjából egy olyan léleklikre nézve, mely a fényes paloták rakott asztalánál épen úgy, mint a szegény munkás egyszerű hajlékában az

élet fenntartására, s köztáplálkozásra nézve ugyiszólván nélkülözhetetlen De emlékezzünk meg tisztelt közönség azokról is, a kik az eszmét megp. nitették, a kik annak fogana-tot szerezni hazafii lelkesedéssel buzgó-lkodtak és annak kivitelezéséért hosszú időn át folytonosan és kitartóan harcoltak és em-lékezzünk meg azon érdemes és munkás iparosokról is, a kik a felépítés és beren-dezés nagy munkáját a vállalat feltételei-hez képest becsületesen és híven teljesítet-ték. Én neveket nem említek, Szavcsina tanácsos ur szíves lesz felkérésre a köz-biztonság történetét vázolni, s abból ki-fog tűnni, hogy kiket illet a megemlékezés.

És ha volna e közhasznú intézet élet-beleptetése alkalmából még olyan kérdés is elintézni való, mely magában foglalja azon képzelt, vagy valódi jogokon alapuló igé-nyeket vagy követeléseket, melyek az ed-dig fennállott vághelyes megszűntetése okából a nemes város elölében nem talál-tak, ezen körülmény ne zavarja meg a mai napnak közörműt, mivel ilyen kér-deéseket, ha felmerülnek, amik idején a maga helyén az igazság mérlege elfogja in-tézni, s mivel megvagyunk győződve arról, hogy Kolozsvár városa nem fogja magát elvonni a jogos követelések méltányos ki-elégítése elől, és mivel meglehet mindenki győződve az iránt, hogy alaptalan igénye-ket kielégíteni senki sem köteles.

Azért tehát visszatérve a tisztelt gyű-lekeztesnek megjelenési céljára, legyen sa-bad első sorban nekem és tisztársaimnak azon öszinte és forró óhajunknak kifejezés-t adni, miszerint az elkészült közbiztonság a távol jövőben is szilárdon álljon fenn, viru-ljon és szolgáljon örömeire hasznára egy a városnak, mint az egyeseknek egyaránt; s a midőn ezek után az új ipartelepét ezen-el a közhasználatnak, hivatalosan, nyilvá-nosan és ünnepélyesen átadom és megnyitom, a midőn arra és az abban foglalkozókra Isten áldását kérem, és a tisztelt közönség-nek szíves megelégedését hálás köszönetet nyilvánítok.

Levél a havasokból.

Topánfalva. 1887. július 4.

Folyó évi július hó 3-án tartott meg a topánfalvi állami elemi népiskolában — megyénk kir. tanfelügyelője, valamint a gond-noksági tagok, szülők és szép számú érde-kelő közönség jelenlétében a zárviszámát — a lehető legényesebb eredményel.

El nem mulasztottam meg nem emlékezni állami iskolánk szép és nemes intencióiról, melynek létezése különösen megérdemelné ugy az érdeklődést, valamint a pártolást.

Az erdélyi részek elszigetelt helyén — Topánfalván — az erdélyi ó. hárság ezen Mekkájában volna hivatva ezen intézet fel-kezelni azon érdekeket, melyek csekély ma-gyarságunk existenciáját — a tulnyomó oláhsággal szemben megvédené.

A tantestület élén Domény Endre igazgató tanítóval — valóban fáradságot nem ismerő kitartással már az intézet rövid tennálása óta oly eredményt mutat fel, — mely valóban nagy reményekre jogosít.

Sajnálatos emlékezem meg azonban iskolánk gondnoksági tagjairól és elnökeiről, kik tulajdonképp első sorban volnának hi-vatva annak ugy anyagi, valamint erkölcsi jólétét a felvirágoztatását előmozdítani, — melylyel azonban — sajnos — hogy dacára társadalmi állásuknak s állásukból kifolyó tekintélyüknek, oly keveset törődnek, hogy több — az intézet iránt érdeklő viseltető polgár lelkéből felhaborodik.

Elég szomorú dolog, hogy tekintetes Zudor Akos ur, ki a járásbéli csekély ma-gyarság védelmének hiszi magát, s ki egy-egy főszolgabírói, valamint a gondnokság elnöki tisztét is markában tartja — oly fel-

háborodást szülő mellőzéssel nézi az iskola mibenlétét, hogy feledve a nemes célt, sa-mélyeskedéssel kíván az intézet felvirágoz-tatásán közreműködni.

Sok jeles tettei, s fáradhatlan érdemei közül elég a tekintetes szerkesztő ur euge-delmével megemlítenem csak ezen dicső tét-tét, hogy a közelmúlt napokban lefolyt vá-lasztások alkalmával, mivel a román kath. lelkész Kovács Gyárfás — ki az intézetben a hit és erkölcs tanítását rendes tanítója, s ki nem volt hajlandó (járásunkból az egyetlen egy) a kormány mamuluk jelöltjére szava-zni — azon csekély 50 frtuji évi tisztelet-díját, melyet a minisztérium részére jelen évben saját kérelmére megállapított — le-őhajtaná vonni, s mi több uton-utfélen hen-czeg azzal, hogy közszeregetben álló papunk honoráriumát nem fogja a jövő iskolai tan-évtől kezdőleg élvezni.

Kíváncsi vagyok már most, hogy ezen nemes irányú állami intézetnek vajjon mi köze lehet a képviselő választáshoz, hogy annak egyik buzgó tanerjéről — kifejtett fáradságának némi csekély jutalmáról is megkívánja fosztani, csakis azért, mert a tekintetes főszolgabíró ur brutalitásának nem veti alá magát?

No de alig hiszem, hogy volnának oly egyének, kik nevezett ur nézetét csak rész-ben is helyeselnék, mert talán lesznek még nálánál magasabb rangú egyének is, kikkel nem lehet ám oly formán elbánni, mint tett volt a diurnistájával, kit hir szerint csak azért, mert szembe brutalitásával — nem hódolt politikai elveinek s talpnyalá-sának — szekurájával óhajta kimarni hiva-talából. Hohó! Nem oda Budapest! Vannak még a nevezett urnál olyanabb urak is, kik nem tévesztik össze a nemes irányt a személyeskedéssel s az iskola intencióit a — politikával!

T. K.

Tanügy.

A brassói m. kir. állami ipar-iskola VI-ik értesítőt a múlt 1886—87 tanévről gondosan állította össze Kilyén Endre, az iskola vezetője. Örömmel és teljes meggyugvással az iparoktatás fejlődésében, lapozhatjuk az értesítőt. Az adatok ugy az intézet szervezetről, a részletes tanterről, a tanulók névsora és előmeneteléről, mint a munkakiállítás eredményéről, a legkedvező-bek s a folytonos előhaladásról győznek meg. A füzet elején Radl Sándor írt érté-kes, rövid értekezést az ipariskolai rajkoz-tatásról. Az intézetben 12 tanár és tanít-va alkalmazva; a felügyelet a vallás és közokt. ügyminisztérium Jágósi Péterffy József min. biztos és Kós Ferencz tanfel-győlt által gyakorolja. A növendékek szá-ma év végén a 4. előkészítő és 3. rendes osztályban összesen 286-ra ment, ebből 250 ma-gyar volt, mi, tekintve a brassói nemzeti-ségi viszonyokat: örvendetesen meglepő szám. A munkakiállítást feltüntető rovata szintén kielégítő, mennyiben 90 tanuló több mint 250 tárgyat dolgozott a kiállításra. Ajánlatos főleg a vidéki fiúknak ez iskola, mennyiben Brassó eléggé központ arra, hogy ez iparoktatás terén szerzett tapasztalataikat practicusan is érvényesítsék. A be-iratkozás szept. hó 1. től 15-ig tart s tan-díj 2 frt. fizetendő.

A szászsebesi m. kir. állami elemi népiskola múlt tanévben léte-sült s így az évi története még adatokban nem gazdag; gyermekkorában lévén az is-kola, mely felett 6 gondnoksági tag és 3 tanító van a minisztérium által a felügye-lettel megbízva. Az iskola magyar tannyel-vű s év végén 28 fia és 43 leány növendék került ki belőle. Ugy a fia mint leányis-kola 4 osztályu s remélhető, hogy évről évre

gatták volna a folyó zugását, amint az sie-tett hogy vizet az örökké nyugtalan tengerbe vigye, hogy élveztek volna a róssa kertet, a cedrus árnyékát, és hogy sétáltak volna a kő terraszon.

De most nem lehet ott élvezetet ta-lálni; Evadne vagy Thea mindig velük lesz, s az az utálatos Lord Claunald is meg van biva.

— Jobb szeretném otthonomat inkább soha sem látni, mint hogy ilyen körülmé-nyek között lássam — gondolta Diána.

S elaludt a Sir Lisle arcáról álma-doza.

XXIV.

Sir Scarsdale Lislenek a női termé-szetben tett tapasztalata azt gyanította vele, hogy a költő szavai szerint „az asszonyok szemérmesei, s bajosan lehet kedvüket ta-lálni.” — Ő a szép nemmel keveset érint-kezett; nagyon fiatalon hagyta el a házját, mert a sors nem volt kegyes hozzá. A cím, a rang, s a szép ősi Ling birtok reá maradt, de a jóvedelem oly csekély volt, hogy alig volt a birtok jó karban tartására s az ál-tala szükségesnek látott javításokra elegendő. Külföldre ment, hogy a külföldi nemzetek szokásait tanulmányozza, s magát művelje, mert tudta, hogy az utazás által szerzett nevelés a legjobb, s ez idő alatt Linget bérbe adta. — És most nemes tervekkel és eszmé-kkel gazdagítva vissza jött, birtokán szándékozott lakni, s a saját bérli és alatt-valói javára keményen akart dolgozni ottan, egy szóval a mint a mint angol Squire köteles-seit akarta teljesíteni.

Ő jó szívű és nemeslelkű volt, és sem-minek sem örült annyira, mint midőn hazá-jába visszatérve szegény de nagy uri ro-ko-nát egy gazdag férfi feleségének találta. Sir Lisle nem prédálta el életének és

szaparodik a mostani csekélyszám. A beirat-kozás jövő évre sept. 1-én és 2-án törté-nik. A tanítást 5 óráig kezdik meg. Tudako-zódások Weinhold Károly igazgató tanítóhoz intézendők.

A székelyudvarhelyi román kath. főgimnázium értesítőtjé gondosan s az egész iskolai élet felől gazdag adatokban ál-lította össze Kórody Endre igazgató. A gaz-dag füzet, Rieger Gottfrid elhunyt főgimnáziumi igazgató nekrológiájával s meleg han-gon irt emlékeztetével kezdődik a Király La-jos és Saigetly István tanárok tollából. Ezután a Kovács Antal tanár 25 éves jubi-leuma alkalmával mondott megnyitói alkalmi üdvözlő és záróbeszédnek vannak az ünnepély folyamának ismertetésével megírva. A VIII. osztály főgimnáziumban 14. rendes és szan-tanár foglalkozott s a növendékek száma 144-et tett — a mi — bár elemi osztályok nincsenek, nem mondható nagy számnak. Érettségi vizsgálatra 14 ifju jelentkezett, s mindannyian éretteknak is nyilváníttattak. Az intézet egészségügyi állapota teljesen kielégítő volt, mennyiben bár 36 könnyű betegségi eset fordult elő, csak 2 minősít-hető súlyosnak s halálessé egy sem volt. Az erkölcsi állapot szintén örvendetesen meny-nyiben eltávolításban az intézettől egy nö-vendék sem büntetett. A természetrajzi szertár és könyvtár felszerelése gazdag. Az intézetben fennáll a convictusi rendszer, melyben a lefolyt tanévben ellátást nyert 52 tanuló és pedig 36 nyilvános alapítványt élvezett. Az önképző egyesület működése inkább a szépirodalmi genrekre terjedt ki s „Böredés” című az ifjúság egy betenkint megjelenő irott lapot adott ki. Az értesítőt a jövő tanévről szóló üdvözlők zárják be. Az 1887—88 tanévi magán-, pót- és javító vizsgálatok f. évi szeptember 1—3 napjain tartanak meg. A beiratások is ekkor esz-közöltetnek.

Jó könyvek, jó gyermekeknek.

Az E. M. K. E. kolozsvári választmá-nya a múlt hó 4-én tartott gyűlése folytán felhívta a helyi elemi iskola igazgatóit, hogy az elnökséggel közöljék, az idei vizs-gák alkalmával hány tüzetet óhajtanak ki-osztani a jobb tanulók között ama népies o'vasmányokat tartalmazó füzetekből, a mik Budapestten egy irodalmi társaság által ab-ból a özből íródtak, hogy azokkal lassan-lassan a ponyván levő léha, s erkölcsrontó olvasmányokat kiszorítsák.

Az iskoláktól jött megkeresésekre ki-oztatott a választmány a r. k. elemi iskola tanítványai között 65 füzetet.

Az ev. ref. elemi iskola tanítványai között 20 füzetet.

A városi polgári iskola tanítványai között 145 füzetet.

A II. községi népiskola tanítványai között 30 füzetet.

Az unitárius elemi iskola tanítványai között 100 füzetet.

Az I. községi elemi iskola tanítványai között 30 füzetet.

Az ágostai elemi iskola tanítványai között 50 füzetet.

A hidelvei ev. ref. elemi iskola tanit-ványai között 181 füzetet.

A külmagyar-utcai iskola tanítványai között 95 füzetet.

A Mária-Valeria árvaház növendékei között 31 füzetet.

Összesen a tíz tanintézetben hétszáz negyvenhét füzetet.

E füzeteket a választmány ajándékké-pen bocsátotta az iskolák rendelkezésére. S mert ez olvasmányok tartalma tanulságos s a mellett nagyobb részt a nép nyelvén irt meséket s elbeszéléseket foglal magában, a

választmány ajándékát szívesen fogadták a tanintézetek vezetői s örömmel az aprí gyermekeknek.

A választmány e füzeteket, miket terjedése a nép körében felette kívánatos kültárasok ületeiben mérsékelt áron ár-száttatni is fogja, s mert a művelődés elő-mozdítására ily módon is sikeresen lehet kevés áldozat mellett hatni, ez irányú in-tézkedésért egy a testvér választmányok, valamint az érdeklődő közönséggel meg-érteteni szükségesnek tartotta.

Az E. M. K. E. választmánya nevére

Deáky Albert, alelnök, Kuszó István, titkár.

Előfizetési felhívás!

Julius 1-ével új előfizetést nyitottunk az „Ellenzék”-re. Kérjük azon előfizetőinket kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt mielőbb megújítani kegyeskedjenek, hogy a lap pontos küldésében fennakadás ne történjék.

Egész évre	16 frt
Fél évre	8 frt
Évnyegyre	4 frt
Egy hóra	1 frt 50 krt

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 6.

— Az erdélyi részli kisipari

nemzetközi fölszereléseit, melyeket tudni-vőleg az erdélyi részli m. közm. ü. előzetes sűletet közzvetített s bonyolított le, a szaka-datlan munka után nagy részben be-vette a budapesti szakkbizottság. Az ös-sen 100.000 forintba rugó bakkanos-égy-gyártó munkából, mint az „Ifju Erdély”-ja, be lett szolgáltatva körülbelül 6000 frtot érő; a többi beküldésének határidő aug. 15-ike. Igen nagy szigorral jár-tak az átvételnél, de a kisiparosok kitűnően ték le a kincstárral szemben ez első ki-let nehéz vizsgáját. A katonai rakéta-ból — így ir a nevezett lap — ma-lehet látni, ily munkákat, melyek nagy-ra, szabásra, készítésre ily erősek, olyan szabályszűrtnek volnának. Gratulálunk Erdély vállalkozott szíjgyártóinak és ma-diaiknak. A kezdet nehézsége s a be-vétel végső prólósok szigora erősen ép-tett ugyan pár iparost, azonban az ez-lap reméli, hogy a miniszter, tekintettel méltányossági okokra s a lényegtelen hi-bára, pótlólag elnézéssel lesz, annál inkább mert az el nem fogadott munkák még in-dig jobbak, mint a melyek a zászlógy-rancsnoksági raktárokon láthatók. Az e-derlyi részli m. közm. egyeslet kimerítő hírdet-fogja ez irányban megkeresni a honvédel-minisztert. Ez egyetletet különben, illetve az érdekeit iparosokat, az átadással Biala-Lajos iparfelügyelő képviselte.

— Egy főköznöl Déván. Ma-lapunknak Déváról írták hétfőn az esti na-talal érkezett oda Aradról Diócsanak bud-pesti belga főköznöl ipari és kereskedési ismeretek szerzése végett. A vonattal De-csay Kálmán alispán fogadta, honnan Hila-ki Imre orsz. képvis. házához hajtatla-hol a szeretetre méltó házi asszony gond-vegyét s tisztelőtérre estélyt rendezett. Kedden reggel Hunyadot nézte meg az

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. július 6.

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XXIII.

(Folytatás.)

40

Ezbebe jutott minden a miket Sir Ro-yal az ónuralomról mondott, s olyan ra-gyogó mosolylyal nézett Sir Lislere, mi szép-ségét még jobban emelte.

— Bocsássom meg, mondá; félek, hogy rossz természetem felül kerekedett s indulat-os voltam.

— Nem, nem volt az, válaszolá az if-ju. Lehet, hogy méltó oka volt a haragra; akár mi volt, de én nem tudom kegyedet in-du-latusnak képzélni. Csak azt szeretném tudni, hogy mivel bántottam meg.

— Ön nem bántott meg, mondá Diána kegyes mosollyal.

— Akkor boldog vagyok, válaszolá Sir Lisle. Mikor tért vissza Fernessbe?

Szerencsétlenebb tárgyat nem választ-hattott volna; De Diána elhatározta győ-zelmet vívni ki önmaga felett, tehát igye-kezett a szokottnál is szeretetre méltóbb lenni.

— Nem tudom, válaszolá; Lady Ca-merontól függ. Mi akkor megyünk mikor ő akarja.

Az ifju elgondolkozva nézett rá, s az-tán azt mondá:

— Az önkényt értetődik, hogy jelen-leg Lady Cameron Ferness asszonya; de mégis legyen a valódi urnője. — Meg-

hívását helyben hagyja-e vagy visszaza-ut-sítja?

— Azzal nekem nincsen semmi kö-zöm, viszonzá a leány. Igen természetes, hogy Lady Cameron a saját barátjait s rokonait Fernessbe hívja.

— De Cameron kisasszony én azt ki-vánom, hogy ezt ne vegye oly közönyösen, mondá az ifju. Ha Lady Cameron mint rokonát meghív, kegyed mint Ferness ur-nője lesz-e kegyes mint barátját meg-hívni?

Egy pillanatnyi esend következett, mi-alatt az ifju szíve a függőben lét nyugta-lanságát érezte. Ha Diána nem hívja meg, nem fog elmenni.

— És ekkor a leány nyájas mosolylyal azt mondá:

— Sir Lisle, örömmel fogom önt ottan mint barátomat üdvözölni.

— Cameron kisasszony, ez nem igaz-ság, szolt közbe a Lord Claunald reked-tes hangja, amint hozzájuk közeledett. Sir Lisle egyedároskodik. Nekem alig adott kegyed ma este egy szót, vagy egy mo-solyt.

— Nem tudtam hogy bármelyiket óhajtottá volna, — válaszolá Diána köny-nyedén.

— Én bizony mind a kettőt kívántam, volt a válasz. Nem a legkellemesebb dolog a világon azon kényszer helyzetben lenni, — hogy egy ember egy kisasszony mel-létl ilye azzal beszélgessem, — s az egész idő alatt egy másiknak kívánjon be-szélgni.

E paraszt megjegyzést Diána válasza-ra sem méltatta.

— Cameron kisasszony, maga nem látcsik engemet sajnálni, — folytatta Lord Claunald.

hő vendég Pogány Károly és Barcsay Kálmán kíséretében, s onnan a déltani volt Petrosénybe u azott.

Versenygyaloglás M. Vázarhelyre. A kolozsvári atletikai club vármegyének a napokban tartott ülésén a Kolozsvártól Maros-Vázarhelyig rendezendő helyi versenygyaloglás rendezése is kiadott, melyre a tiszteletdíjat a marosvárhelyi hölgyek ajánlották fel, mely verseny a M. Vázarhelyt rendezendő viadallal kapcsolatba hozva. A nyilvános viadal rendezésének kereszttel vitele a versenybírátságra bízott.

A brassói bolonyai kisdudovó in- telt vasárnap megnyitott. Ez alkalomán szerény kis házi ünnepély folyt le a bolonyai áll. iskola helyiségeiben. Mintegy tíz öregerő órák osekely száma, díszes felhívás, a választmány s övódi felügyelő hivatás jelelőiben Kóós Ferenc kir. tanácsos, mint a főkegyelet s a felügyelő hivatás elnöke szép beszéddel nyitotta meg az intézetet. Az éljénzással fogadott beszéd után Veszprém Ida övódi, kit a felügyelő bizottság a választmányi ülésség elnökség felkért csinos, a jelenvőkakra kitűnt hatást gyakorolt beszédében köszönetet az iránta nyilvánuló bizalmat s kérve a további támogatást megígérte, hogy mindegyikükre odaírnyalund, hogy a gondnoka bizott intézetet virágzásra juttassa s a kisdudovókat anyai gondozásban s nevelésben részesítse. Beszédét a jelenvők éljénzással fogadván, a szerény kis házi ünnepély véget ért.

Egy derék esendő kitű- telés. Topánfalván — mint levelezőnk írja — h 3-án megható jelenetnek valánk társ. Ekor tüktek ugyanis szép beszéd mellett Schorer esendőörmeister mellett 24 évi szolgálatának elismerésül a magántulajdonú esendőörmeisternek — Kis körbe élünk itt, de ezért nagyobb e kitűntés felett örmünk, hogy nem ne járulánk az „öreg” örmesterünknek negyedszázadát pontos szolgálat folytán szerzett érdemei méltánylásáért, annál inkább, mert mint a csend és tisztaságnak buzgó és lapintatos eljárása és a csendesség és vidék érdekeiben hasznos szolgálatot fejt ki, másrészt szerény és barátságos magatartása miatt az itteni társas köröknek is egy igen szívesen fogadott és látszó alakja. Az ünnepélyt more patrio kedélyes lakoma követte. Az a n t a l f é l e vendéglőben rendeztetve a közszerepben álló esendőörmeister mint installator által az ünnepeltnek tiszteletére, mi meg egyenlő a főhadnagy ur gavalier nobilitásáról tanácsodik, másrészt ezen tényében nyilvánvaló látók azon szerető és becsületesnek is, melyvel előjárói is igyekeznek örmesternek érdemeit méltányolni. — Éljen az „öreg” ur sokáig. (Balambér.)

Szász-sebesi esendőlet. Folyó július 2-án Szász Sebes városában, mely tanácsa az ügy mindenem politikai titkos agitációk kisbékítő színhelye, oly botrányos, magyar-ellenes tüntetés történt, mely csakugyan minden józan honpolgárt szégyenbe ejthet. Egy m. kir. adótsízt, ki „magyar” ember létere minden irányban kívánja egy társai, mint a polgárság szeretete, három éven át egy — kezdetben ö ö l t ö l e kammerlér — rovtól előlélt mészárosból, Schmidt Andrástól húst vett „könyvecskére”, három éven át minden hónap 2-án tartózkodott pontosan törlesztvén. Mult hónap elején pererett hentes családában kitört a ragályos himlő, az adótsízt félvén a ragály elterjedésétől, más mészárosokhoz fordult. Schmidtnek megzavarni, hogy jövő hó, azaz július 2-án megfizeti csekély tartozását. Schmidt beleegyezett. Most folyó hó 2-ikán Schmidt délig nem kapván meg a pénzt, a kis város utcáit bejárva kiáltozta: „Le a magyarokkal! majd eljön az idő, mikor felkaszátjuk őket, a mint 1849-ben tettük!” s az illető adótsízt pedig meggyilkolással fenyegette, mire az a járásbírósnál jelentett, a egyszerűsággal lefizetve tartozását, s íme mi történt? Senki sem skart ez ügyben tanácsot szerepelni, attól félve, hogy a hírhedt Schmidt meggyilkolja, ha ellene tanácsodik. Egyed Kálmán, járásbíró ez esetben mit sem tehetett, tanuk hiányában, midőn a rendőrkapitány, polgármester és több alkalos polgár kijelentette, hogy Schmidt ellen tanácsodni, fél. Mult év július havában ragályos betegségben elhullott marha húsát árulta Schmidt, akkor véletlenül egy fővárosi orvos itt utazván, figyelmestette Szabemegye alispánját az esetre és mi történt? A városi tanács felve Schmidtől, ki mindenkit meggyilkolással fenyeget, „nyélbe tűtötte a dolgot!” kijelentvén, hogy Sch. ölt. Azt hallák, hogy több polgár az egyet gróf Horváth Tholdy képviselőnk elé terjeszti, hogy vigye interpelláció alakjában a képviselőház elé, ha t. i. a kormány addig nem intézkedik.

Véres bucsu. Piskén vasárnap bucsu volt, mely igen szomorú véget ért. A bucsui mulatozás közben egy földmives ember özvérdásba elegedett a fiával. Két esendő, a ki a rend fenntartására volt kiküldve, beleavatkozott a dologba, de olyan lapintatlan módon, hogy az összecsdült nép ragyolódni kezdett. Erre az egyik esendő, a ki teljesen részeg volt, közbe lott a népnél, s egy aszonnyl a gyón, két férfit pedig súlyosan megsebesített. Erre azután kitört a nép dühe is. Rárohantak a gyilkos esendőre, legyérét elvették, magát félholtá vették. A dühöngő tömeget alig-alig sikerült szétoszlatni birni.

Az orosz ezári pár utja. Mint Aranydóktól távlatozzák, az orosz ezári

pár pnteken Bjoertesunkba a „Vladimir monomach” hajóról átszállott a „Csarevna” nevű yachtra, hogy a finn öbölben kirándulást tegyenek. E hír érdekeseen egészíti ki a következő távlat, melyet a Berl. Tagbl. kerülő uton kapott Pétervárról: Hír szerint csütörtökön, tehát egy nappal a ózár és a ózárú finnországi uja előtt, Krasznó-Zelóban, a ózárú kastély közelében, tizenkét nihilistát elfogtak s a Péter-Pál erődbe szállították őket.

Kis hírek: Debreczenben a városi színház átalakításának tervezetén működnek irányult tartva, főleg a tűzbiztonsági szempontokat. — A mult hét en Debreczenben született 37 és elhalt 41 egyén. Ez a kedvezőtlen arány már hónapok óta állandó a városban. — Közgazdasági előadásokat tart utaztában Lipthai műnsteri tanácsos. Tegnapelőtt Debreczenbe tartott. — Nádányi Korál végrendeletében 15 ezer forintot hagyott a debreczeni ev. ref. főiskolának. — A fővárosi m. kir. államvasutak városi menet-jegy irodája szeptember 1-én 30 napig tartó kirándulást rendez Alexandriába, Kairóba, Jeruzsálmába, Konstantinápolyba és Athénébe. — A vizhán y oly nagy merveket öltött a fővárosban, hogy az utcák öntözését a Dunából behordott vízzel eszközölik. — A merikában napirenden vannak az elemi csapások. A mult hét en Marschfeld, Horbey és Longiew városok égtek le teljesen. — A párisi Figaro azt írja, hogy Budapest csakis magyarul beszélnek a Bismarck iránti ellenszenvből s remélhető, hogy pár év alatt nem lehet német szót hallani. Bár úgy lenne! — Gyergyócsomafalván 30-án tíz ütött ki s a fala nagyrésze elhamvadt. — Egy zebtolvaj a Nagyvárad P. Ladány közti vonalon a konpéba Madarász J. zsebéből kilopott 6000 forint. — A fővárosi város majorban tegnapelőtt Morvai Mari nevű leányt meggyilkolta a kedvese Belasics Antal. — A Dunába fult tegnapelőtt lovai usztatása közben Vörös János kocsis.

VÁROSI HIREK.

Botrány cím alatt közöltük lapunk mult számában, hogy a közbizalom hid megnyitása daczára a mészáros társulat a saját vágóhídján vágatott le marhákat. E közleményünkre vonatkozólag illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a mészáros társulat által hétfőn levágatott marhák egészségügyileg már a vágóhid megnyitása előtt megvizsgáltattak és levágatási igazolvánnyal elláttattak. A magán vágóhídon való vágásra nézve pedig arról lettünk felvilágosítva, hogy a mészáros társulat a maga vágóhídján való vágatás jogát királyi adománylevél alapján bírva ezt annak idején a városi képviselőlet előtt bejelentették ez azonban nem adva helyet bejelentésnek e határozat ellen fellebbezést adtak be a belügyminiszteriumhoz, a hol ügy még függőben van. A mészáros társulat tehát régi jogaira támaszkodva folytatta saját vágóhídján a vágatást a közbizalom hid megnyitása után is, s hogy ilyen körülmények között jóhiszeműleg járva el, törvényes sértést nem követett el. Addig is míg az ügy állásával illetékes helyen részletesen is megismerkedhetnénk, készséggel közreadjuk e felvilágosításokat. Fenntartjuk azonban jogunkat arra, hogy lehető megjegyzéseinket megtehessek.

Herczeg Lobkovitz Rudolf altábornagy kolozsvári hadosztály parancsnok halpna a reggel ideérkező br. Schönfeld nagy-szebeni hadrest parancsnok tiszteletére estélyt rendez. Ez alkalommal a katonazenekar a herceg balmagyar utcai lakása előtt játszott fog.

Báró Jósika Leó elhunytáról a következő gyászjelentés adatott ki: „Branyitskai báró Jósika Iréne, egy a magga, valamint férje branyitskai báró Jósika Sámuel, Kolozs megye és Kolozsvár sz. kir. város főispánja, a főrendiház vál. tagja; az elhunyt testvérei: Branyitskai báró Jósika Miklós, os. kir. kamarás, ny. kapitány; Branyitskai báró Jósika Géza; — sógorai: branyitskai báró Jósika Gyuláné, széki gr. Teleki Györgyné, szül. malomvázi Kendeffy Iona, ennek férje és gyermekei; ábrahámfalvi Ugron Sándorné, szül. malomvázi Kendeffy Róza, ennek férje és gyermekei, valamint mostoha anyja id. branyitskai báró Jósika Miklósné, szül. báró Podmanitzky Julia nevében szomorodott szívvel jelenti a jó atyának, apósnak és rokonnak Branyitskai Báró Jósika León a k. j. 60-ik évében, f. év július hó 5-én déli 12 órakor, szívvelhűdében történt elhunytát. Hült tetemei folyó hó 7-én d. u. 5 órakor fogtak belmonostor-utcai saját házától a r. kath. egyház szertartásai szerint, a kolozsvári közös sírkert melletti családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Lelkéért az engesztelő szentmise áldozat ugyan e hó 8-án délelőtti 10 órakor fog a kegyesrendiek belvárosi-utcai templomában az egek Urának bemutatattani.

Új klub-tagok. A kolozsvári atletikai clubba új tagokul felvételt Stámpa Keresztély és Maizer János.

A kolozsvári Athletikai Klub. Nyári gyakorló és versenyter berendezésére vonatkozó műszaki terv van készülékben az athl. klubban. A klub ugyanis megkérte a város hatóságát, hogy a sétátérnek az állatkiallítás és a Szamos felé nyuló azt a részét, a mely jelenleg kevéssé látogatott, engedje át gyakorló és versenyterül a klubnak olyan berendezések mellett, mik a kertészeti érdekeket legkevésbé sem sértik. A tanács ennek következtében felhívta a klubot, a berendezésre vonatkozó műszaki terv bemutatására. E munkálattal a klub mérnöke Lukán Aladár már a napokban végleg elkészült s a tanácsnak bemutatatták. S így

remélhetőleg még a nyár folyamán lesz az athl. klubnak gyakorló és versenytere, a mi a sétátér változtatására is előnyösen befolyással lesz.

Kirándulás Jegényébe. Az államvasutak kolozsvári menetjegy irodája által már korábban tervezett jegényei kirándulás, melynek programját már közöltük, e hó 10-én vasárnap fog rendeztetni. A kirándulási illetmény, melyben vitelber-ellátás költségei is bevonultatnak, második osztályban 4 frt 50 kr, harmadik osztályban 3 frt 90 kr. Csupán menet-jüvetre ezölő vasuti jegy 1 frt 60 kr a második és 1 frt 20 a harmadik osztályon. Indulás vasárnap reggel 8 órakor.

Egy városi fizetéses tüzoltói állás üresedésbe jövéen, felhivatnak mindazok, kik ezen állás elnyerése végett folyamodni akarnak, hogy f. hó 20-án déli 12 óráig a laktnyában felügyelő Vasi Zsigmondnál, késségeket feltűntető bizonyítványokkal jelentkezzenek. A kolozsvári önk. tüzoltó egylet parancsnokságától 1887. júl. 5-én. — Pataky Sándor, napossegédtsízt, Gamauf Vilmos főparancsnok.

Csendélet. A külvárosban nem olyan csendes a holt idején, mint itt bent. Az alsó boldogutcainak tegnap Olasz József munkás csinált egy kis mulatságot. Sok-sok pálinkát ivott s elment Tornaoski Ignác uramhoz az agyagdomb-utczába. Miután ellármázta, hogy minő gonosz tulajdonságokkal büvölködik — rövid uton agyon akarta tűni. Jövének felszólításra rendőrk. Azokat is szidta és tűni akarta. Bevették a rendőri hivatalba. Szidott főkapitányt, rendőrséget s tűni akart mindent, mi körötte él és mozog. Hogyne szállították volna be az öt megillető szűk helyre?

Rendőri hírek. Sz. R. Csángón átutazóban a rendőrségtől szállást kért s a rendőrség a dologhába adott neki. Miért? . . . Sz. A. cseléd megszökött a gazdájától, rendőrk rátaláltak s visszavitték a dologházba. Irmi A. bérkocsist holmi ifja urak egyik kocsmában elverték s mire a rendőrséggel vizsdatért érték — nyoma helyük sem volt.

Tegnap számunkban a Kohn Jónás aláírással megjelent Nyilttérben: „id. Hincz, Sárosi, Nemessányi Árpád” helyett: „id. Hincz, Sárosi, Nemessányi stb. Ugyazintén Fröhlich Árpád” — olvasandó.

IRODALOM.

* Irodalmi pályázat. Minthogy a Dávid Ferencz egylet által f. évi június 30-ra hirdett pályázat első feladatára (Erkölcsi elbeszélés) csak egy s a 2-ik és 3-ikra egy pályá mü sem adatott be a pályázat határideje ezennel meghosszabbított november 30-ig. A feltekelék ugyanazok t. i. kívánatuk: 1. Erkölcsi elbeszélés. Targya a magyar (székely) nép életéből vevendő. Terjedelme öt 8-adrét nyomtatott levélnél több nem lehet. Jutalma egy huszfrankos arany. 2. Egyháztörténelmi rajz. A tárgy vehető akár az unitárius egyház, akár az unitárius ekleziás történelméből. Terjedelme négy (4) 8-adrét nyomtatott levél. Jutalma egy 20 frankos arany. 3. Életrajz. Targy: Valamely jeles unitárius férfi vagy asszony élete. Terjedelme négy (8-adrét) nyomtatott levél. Jutalma egy 20 frankos arany. Feltételek: a dolgozatok népszerű nyelven a nép számára irandók. A történelmi tárgyak hiteles forrásokból s eredeti adatokból legyenek dolgozva. Mindenki dolgozat idegen kéz írásában a szerző nevét rejtő jelölés levél mellett küldendő be az egylet titkárához. (Róza utca 2. sz.) Az egylet a megjutalmazott dolgozatok felett tulajdonjoggal rendelkezik s kiadásokról belátása szerint intézkedik. Fentartja azt a jogát, hogy a díjat nem nyert, de megdicsért és közlésre alkalmas dolgozatokat is kiadhasa. Kolozsvárt 1887. július 2. Dr. Brassai Sámuel elnök. Boros György titkár.

MŰVESZET.

* Tizenegyet egyházi ének érkezett be a Dávid-Ferencz egylet által június 30-ra hirdett pályázatra. Hét a pályaművekből díszeset, hét gyermekek éneke. A pályázatok közül — úgy halljuk — több be fog válni, a mi igen örömdetes. — Felhívjuk a figyelmet az irodalmi rovatban közölt értesítésre, mely szerint a prózai dolgozatok pályázati határideje meghosszabbított f. évi november 30-ig.

* Az orsz. kir. zeneacadémia igazgatóságában a jövő tanévtől kezdve nevezetes változások fognak történni. Ezeknek előzményeül tekinthető, hogy ifj. veréb Vég János, a zeneacadémia alelnöke állásáról lemondott és lemondását a közoktatásügyi miniszter el is fogadta. Az intézet élére Mihalicovics Ödön, az országos színésziskola igazgatója fog állítani, a kinek kinevezése legközelebb várható.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur! Beesés lapjának ez évi 148. számában megjelent és általam írott levelemre vonatkozó válassza méltóztassák a következő megjegyzésemet közlő tenni.

A mit én Barabás Sámuel hely. ev. ref. lelkesnek a multban kifejtett érdemeiről és buzgalomról mondtam, azt ma is és mindig is fentartom, s miután az érdemet

*) E rovat a szerkesztőségnek csak a sajátóhatósággal szemben kötelezi.

becsülni szoktam, előtte mindig kalapot fogok emelni.

A „fogalmazó” és „aláíró” urakat pedig az igazság nevében tisztelettel felkértem, hogy sorsaimat és értelmüket ne fordítsák el.

Mert hát én levelemben nem a tanfelügyelő, képviselő- és püspök urak semmittevésükről mondtam, hogy türelmetlen állapot — mert ez ezután válik meg — hanem mondtam arról az állapotról, mely iskolákat békőbe veri.

A tanfelügyelő urról sem azt mondtam, hogy nem intézkedik, hanem a mit mondtam, abból éppen az a remény jut kifejezésre, hogy ha bokros teendői apadni fognak, ismeretes buzgalomával és tevékenységével fogva neki ront annak a miniszteri rendeletnek, mely iskolánk elől az utat elvágni látszik, és a melyt én olvastam fel, én magyaráztam meg és én produkáltam.

Azon kérdésre pedig, hogy „ugyan ki lenne hivatott ezen türelmetlen állapotokon segíteni?” azt felelem, hogy mindazok, kik szellemi és anyagi kiválóságuknál fogva szélesebb téren mozognak, kik minden oly ügy iránt, mely a köz jó érdekével össze vág — „önzetlen” buzgalommal és szeretettel viseltetnek, és kik nem azért működnek, hogy dicsőítenek, hanem azért dicsőíttetnek, mert sokat működnek.

Györgyfalva, 1887. júl. 4.

Huba.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgőnytdúsítása.

Budapest, júl. 6.

Milán szerb király tegnap este ideérkezett és lelkes fogadtatásban részesült. Az angol-királynőbe vett lakást. — Délelőtt meglátogatta Fischer majolika gyárat és a mentő-egyesületet. Délután a két órai vonattal Belgrádba utazott.

KÖZGAZDASÁG.

Bortermelők figyelmébe.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi magy. kir. miniszteriumtól vett értesítés alapján ezennel tudatja, miszerint Franciaországba a szerződéses, vagyis hektoliterenként két franknyi vámdíj mellett csakis a természetes borok s ezek is csak azon esetben boosátatnak be, ha természetes szeszartalmuk a 15 százalék meg nem haladja. A nagyobb szeszartalommal bíró természetes borok pedig akként vámolatnak meg, hogy ezen maximumot túlhaladó szeszartalmuk után a szeszre nézve fennálló szabályok szerint kezelteknek, illetőleg a szeszre kiszabott vámnak vettettek alája, többi részükre pedig a természetes borokra nézve megállapított hektoliterenként 2 franknyi vámdíj alkalmaztatik. Ha a természetesnek beavallott bort a szakértő bizottság szeszszel, vagy vízzel vegyítettnek nyilvánítja, akkor az illető szállítmány elkoboztatik, s annak bevizója a hamis bevallásért igen magas bírsággal sújtatik.

A mesterséges borok a szeszartifa szerint kezelteknek, s ötféle osztályozás alá esnek.

1. Összetett borok, (vius de composition) vagyis oly gyártott borok, melyek vagy épen semmi, vagy nagyon csekély szőlőbort tartalmaznak.
2. Száraz szőlőből eredt borok.
3. Vízrel felezesztett borek (vius dedoublés).
4. Az ugynevezett piquettes alcoolisees.
5. Törköly bor, (vius de mares)

Ily körülmények közt tehát borkereskedőink csak saját jól felfogott érdekében fognak cselekedni, ha a Franciaországba szállítandó borküldeményeinknél kiváló gondot fordítanak arra, hogy magukat a szeszszel való vegyítés ellen támadható kifogásokból eredő veszélynek ki ne tegyék, s hazánk jóhírnevének fenntartása a borkivitel biztosítása érdekében a francia kormány részéről kívánt következményekhez lehetőleg alkalmazkodjanak.

Szövetkezetek a fővárosi ipartestületek kebelében.

Nagyszabású terv megvalósítása iránt folyik erős mozgalom a fővárosi ipartestületek kebelében. A budapesti cipész-ipartestület és a fővárosi csizmadia ipartestület hitel- és bórárú-szövetkezeteket alakítanak, a budapesti mészáros ipartestület pedig bórgyár-szövetkezetet létesít.

E három szövetkezetek közt nemcsak annyiban van összefüggés, hogy az egész mozgalom élén dr. Horváth János iparhatósági biztos áll, hanem ez a három szövetkezet megalakulása után szorosabb kapcsolatba és üzleti viszonyba is fog lépni.

Az összes budapesti mészárosok ugyanis arra kötelezettek magukat, hogy az általok levágott összes állatok nyers bőrét feldolgozás és kikészítés végett bírság terhe mellett csakis az ipartestület szövetkezeti bórgyárába szállítsák.

Vizsont a másik két ipartestületi szövetkezet a tagjainak szükséges nyers anyagot: a kikészített bőrt a mészárosok bórgyár szövetkezetéből szerzi be.

A cipész- és csizmadia ipartestületek

azonban nemcsak a bőrranyag bevásárlását közvetítik tagjaik számára, hanem készlebelik eladásra végett ruházatot, szállítástok elvállalása céljából pedig közös műhelyt is létesítenek, hogy a Bernfeld-féle monopoliomot megtörjék és hogy a honvédség és a hadsereg részére a bórneműek szállításában résztvegyenek.

A terv egészen reális alapokra van fektetve s mára szükséges pénz is biztosítva van, sőt az alapszabályok is, melyek az egyes üzletek vezetés módját körvonalozzák, szintén teljesen ki vannak dolgozva.

A tőzsdéről.

Bpest július 5.

Gabonaüzlet: A buzaüzlet irányzatában ma ismét fordulat állott be. A tegnapi 5 krajczáros áremelkedés ma, daczára a győnye kínálatnak, vessendőbe ment, miuthogy a malmok igen tartózkodó álláspontot helyezkedtek s csak mintegy 6000 méterháza került forgalomba. Tengeriben élénk volt a kereslet s szilárdon tartotta magát. Rozs, árpa és zab üzletelen, lanyha.

A határidők hivatalos jegyzése: Buza júniusra 8.10—8.21 frton, buza őszre 7.79—7.80 frton, tengeri május—júniusra 5.69—5.70 frton, tengeri július—augusztusra 5.59—5.57 frton, zab őszre 5.66—5.68 frton, káposztarepce aug.—szept-re 12 két nyolcad—12 három nyolcad forintot.

Értéküzlet.

A tőzsde ma meglehetősen szilárd irányzattal indult, de az üzlet folyamán kedvesedő külföldi jelentésekre ollanyhult s a főbb értékek kuzsusa valamivel csökkent. Vasuti értékek nyugodtak. A helyi piac ma is csekély figyelembe részesült. Valuta majdnem változatlanul tartotta magát.

Az előtőzsdén nem volt üzlet. Osztrák hitelrészvények 282.90—282.20, magyar 4 százalékos aranyáraké 101.40—101.42 és fél frton, magyar piáraradé 87.80—87.85 frton került forgalomba.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

NYILTÉR.*)

Igaz-e?

Igaz-e, hogy Kohn Jónás borkereskedő ur borainak jószágát és tisztaságát elhalt emberekkel akarja tanusítani?

Igaz-e, hogy Kohn Jónás ur a saját borait szégyenli a maga nevével árultatni?

Ha igaz, mit jelent ez?

Igaz-e, hogy Kohn Jónás ur a gliczerint, alcohol és májva virágot méter házsa számára vásárolja be felesége számára szépitő szerül — — — vagy miért?

Igaz-e, hogy Kohn Jónás ur ma is azon borból árul, a melyből egy negyed század előtt id. Hincz, Sárosi és Nemessányinak árult?

Igaz-e, hogy ezek az urak annak a borknak a jószágát és tisztaságát nyilvánítja, akkor az illető szállítmány elkoboztatik, s annak bevizója a hamis bevallásért igen magas bírsággal sújtatik.

A mesterséges borok a szeszartifa szerint kezelteknek, s ötféle osztályozás alá esnek.

Igaz-e, hogy Kohn Jónás urnál lehet kapni egy liter jó hamisítatlan bort 14 krért, midőn azért kincstári és városi adóba 8 krt, szállítási s egyéb költségek fejében 2 krt kell fizetni?

Tólvölgyi Titus urnak.

Ön 1872—73. évben szives volt engemet Budapestén két váltójának aláírására megnyerni, minek az lett a vége, hogy nekem azokat ki kellett fizetni.

Miután ön még azon években 60 krostól 10 frtig menő részletekben ugy száz frt felé fizetett, mindig bízam, hogy legalább a tökére nézve kegyes lesz kielegíteni. Megis találom önt több alkalommal, hol kaptam rá választ hol nem.

Minapokban gondolván, hogy Budapesti állásában lehet azon helyzetben, hogy becsületesnek állhat, bátorságot vettem magamnak, hogy ismét alkalmatlanokodjam. — Ön e levelemre szives volt a következőket válaszolni:

„Budapest (vár) disztér 10. 1887 apr. 15. T. Bakosy Ferencz urnak Angyalos. Legyen szives megmagyarázni: hogy mit ért ön a „revolver” kifejezés alatt? Tólvölgyi Titus. Mielőbb választ kérek. Levelem többi részére való feleletmet ettől teszem függővé.”

En erre önnek azonnal körülbelül ezt a választ küldtem: T. Tólvölgyi Titus urnak, Budapest (vár) disztér 10. Nabugodonozor. Azaz: ne bolondozzon az ur! S ne Bodónskodjék az ur! Hanem szőljön a dologhoz az ur! S ne magyaráztasson velem az ur! Mert azt nagyon jól tudja az ur, hogy milyen revolver az, a mikor végrehajtást vezetettett reám. Különben tartom magamat mult levelem záradékához.

E levelemben pedig az volt, hogy ha nem válaszol rá, kénytelen leszek a nyilvánosság elé vinni az ügyet, melyet ezenel megis tettem, a közönség ítéletére bízván a bírálatot s egyuttal kifejeztem, hogy ha a még hátra levő 400 frt tiszta követeléséről, nem számíva 14—15 évi kamatait, ön nem biztosít ámbár oly állásu egyennél mint ön kevés bizodalommal, de kénytelen leszek a törvényes tétre lépni.

Bakcsi Ferencz.

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget. Szerk.

Hirdetések.

Sz. 1229—887.

600. (1—1)

PÁLYAZAT.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerületi igazgató-tanácsi titkár-segéd állomásra pályázat tétetik közzé.

Az állomással egybekötött javadalom évi 600 frt, havi utólagos részletekben felvehetőleg.

A pályázók folyamodványa ezen hatósághoz czimezve folyó hó 17-ig adandók be.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület állandó igazgató-tanácsának Kolozsvárt, 1887. július 3-án tartott üléséből.

Szász Domokos,
ref. püspök, mint elnök.

Bodor Antal,
titkár.

Sz. 3358—887.

485. (2—3)

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 1885. évi XXIII. t.-cz. 191. §-a értelmében felhívom a Kolozs megye területén létező azon víziművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, illetve a 20 évi háboríthatlan gyakorlat igazolását a múlt évi 13623. sz. alatt kibocsátott hirdetmény folytán f. évi július hó 1-ig nálam be nem jelentették, hogy **6 hónap alatt**, vagyis

(1887. évi december hó 1-ig bezárólag)

az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik, s víziműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése céljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 191. §-ának második bekezdése értelmében **bélyeg- és illetékmentesek.**

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízimunkákat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magános csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Kolozs megye alispánjától.

Kolozsvárt, 1887. június hó 20-án.

Gyarmathy Miklós,
alispán.

Árverési hirdetmény.

Ó-Brettye, Bacsalár, Bosorod, Ganczága, Jovalecel, Kisoklos, Kovrágy és Pokolvalecel községekben a limitált

földesuri italmérési jogok

O.-Brettye község házánál f. évi augusztus hó 2-án tartandó nyilvános árverésen

1888. évi január hó 1-től kezdőleg 3 évre haszonbérbe adatnak.

További feltételek betekintheők alólirottnal vagy a helybeli körjegyzői irodán.

O.-Brettye, 1887. július 1-én.

Szilvász Aladár,
közbirt. megbízott.

599. (1—3)

KIADÓ BOLTHELYISÉG.

A CSAPÓ SÁNDOR-féle diszműáru üzlet jelenlegi bolthelyisége

(Főterem: a belszen- és torda-utca sarkán, a Nemzeti szálloda alatt)

f. évi október 1-től több évre kiadó.

Bővebben értekezhetni:

Orbán József, a „Nemzeti szálloda” bérletjével.

489. (2—3)

Tenyész-tehén,

tiszta erdélyi magyar faj, 18 vagy 20 darab, 4—10 évesek,

Gróf WASS ALBERT

mező-záhi szarvasmarha tenyészetéből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Gönczi Mihály** gazdaszt Mező-Záhon, postaállomás ugyanott.

493. (2—3)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy nagy mennyiségű anyagkészletem felhasználása végett abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a fényképeket különböző nagyságban, az eddigi árakhoz képest feleárral tudom előállítani, mint bárki is.

Célom a nagy mennyiségű anyag felhasználása mellett — a nagyérdemű közönségnek, a ki eddig is bizalmával reményemmel felől megízelt — alkalmat adni olcsó árban, tiszta, hű és elegáns kiállítású fényképekhez jutni.

A nagyérdemű közönség tapasztalt bizalmát ezutánra is kérve, vagyok tisztelttel

CSÁSZÁR JÓZSEF,
fényképész, Kúlmónostor-utca 5. szám.

468. (4—10)

Hogy a t. megrendelőim magukat ezutánra a fényképek áránban műtermemben tájékozhatják, egyttal van szerencsém az árleengedési árjegyzéket is felemlíteni:

6 drb. visit fénykép, egész alak trgy. vagy mell	2 frt.
6 „ Imperial (Stefania)	4 „
6 „ Cabinet	4 „
3 „ Makhart	6 „
3 „ Boduire Salon	7 „
6 „ Makhart	9 „
6 „ Boduire (Sl.)	11 „
6 „ Souvenir	1 frt 50 kr.
Miniatur képek darabja	10 kr.

Huzás máre hó 22-én!

KINCSEM á 1 ft. 11 sorsjegy csak 10 ft.

(46—x)

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

10.000 ft. 5000 ft. 20% levon. || 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

a magy. lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, váci-utca 6. sz.

466. (4—x)

Hol lehet legolcsóbban vásárolni?

SZABÓ FERENCZ

üzletében, főter, báró Szentkereszty-féle ház.

Férfi posztókalapok nagy raktára. Férfi cipők, kitűnő jó minőségűek, gyári árakban, 4 frt 60 krtól 6 frt 30 krig. Utazó-, lovagló és vadász-felszerelvények nagy választékban. Vadászfegyverek, szobafegyverek, revolverek választékban. Fegyvertöltények minden nagyságban, úresen vagy rendeltetve. Gummi eső-köpenyek, a legolcsóbb árakban, 6 krtól. Esőtartók, selyem, szőr, gyapot, legújabbak olcsó árakban. Sétapálcák, igen szép és nagy választékban, jutányos árakban. Illatszerek, francia, angol és német gyártmányok. Pipek, mosdó-eczetek. Rizspörök, jó minőségűek, igen nagy választékban. Mosdó-szappanok, a legelső gyárak készítményei. Ruhák illatozó porok, Esbougnet, rezeda, ibolya stb. borítékban vagy zacskókban, angol és német gyártmányok. Bajuszpedrók, hazai és német gyártmányok, nagy választékban. Hajkenő olajok (illatosak). Haj- és szakállfestő szerek, fogpor és fog-pépek. Ruhakafék, hajkefék, fog- és körömkefék nagy választékban.

A FÜRDŐ-IDÉNYRE:

Kézi kofferek, utazó faladák a legjutányosabb árakban. Kisebb és nagyobb berendezett dobozok és gyöngytáskák, uti- és mosdó-szerelvényekkel. A legfinomabb mosdó-szivacsok és dörzs-keztük nagy választékban. Szabadba alkalmazható hintaágyak legolcsóbb árakban. Gummi labdák igen nagy választékban. Kard- és karika-játékok, gyermekek és felnőttek számára igen ajánlatos tavaszi és nyári mulattató játékok. A fent elősorolt tárgyakon kívül számtalan cikkem igen szép választékban vannak, s mindezeket oly jutányos árak mellett árusítom, hogy kizár minden régi adás című versenyt, célom szolid olcsó árak mellett forgalmat eszközölni.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

A nagyérdemű gazdaközönség becses figyelmébe!

Nagyobb előnyös vásárlások következtében azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint — addig míg készletem tart — egyes gazdasági gépeket

GYÁRI ÁRON ALÓL is árusítom, ugymint:

cséplőgépek

gőz-, ló- és kézi erőre;

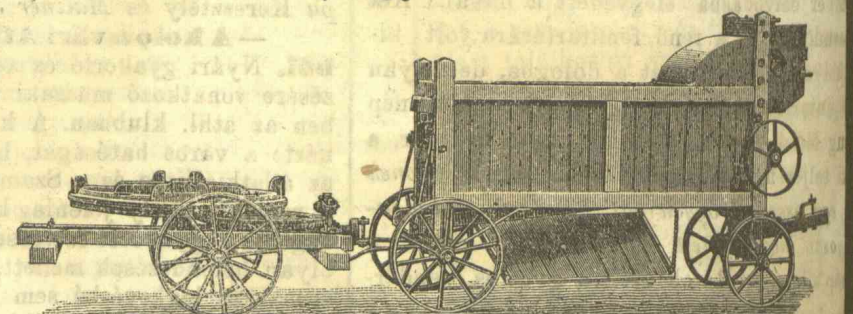
szelelő-rosták, sorvetőgépek, trieurók

stb. feltűnően leszállított árakon.

Tiger szénagyűjtőket, legújabb szerkezet, ára csak 80 frt.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

TAUFFER FERENCZ UTÓDA
gépraktárában, Kolozsvárt, belközép-utca 6. sz.

Gabona-zsákok a legolcsóbb árak mellett. Továbbá vízhatlan ponyvák minden nagyságban.

En, CSILLAG ANNA szólok a nagy közönséghez!

A kenőcs 8 ha vi használat után

Az üzlet rövid fennállása alatt hozzáam beérkezett **50.000 hálalírat**

a legfényesebb bizonyítékát nyújtja az általam föltalált HAJ- és SZAKÁLNÖVESZTŐ-KENŐCS előnyös voltának és mindazon nőknek, kik nem viseltek-k közönséggel az asszony legszebb ékessége: a szép, sűrű és hosszú haj iránt, továbbá uraknak szép szakáll elerhetése céljából az általam föltalált HAJ- és SZAKÁLNÖVESZTŐ-KENŐCSÖT tiszta lelkiismerettel a legmelegebben ajánlatom. Tisztelettel Csillag Anna. — Czég: CSILLAG.

Levél sz: 3321. Kostyán, (Zala-Szt.-László). Csillag Anna kisasszony-nak Budapest. Kérlek újabb két köcsögöt, a már egy ízben czimemre küldött haj-növesztő kenőcsből postautávvétellel küldeni. Batthyányi B. grófnő.

Levél szám: 19.008. Nagygyon tisztelt Csillag Anna k. a. Budapest. Hajkenőcsnek kitűnő hatásáról sokat hallottam és kérek egy nagy köcsögöt-1 belőle postafordultával küldeni.

Tisztelettel Ifj. Eszterházy László gróf.

Auersperg Ferencz herczeg.

A kenőcs használat előtt

Levél szám: 21.631. Szt. Anna Csillag Anna k. a. Budapest. Sziveskedjék kitűnő hajkenőcsből két köcsögöt 2 frt jával használati utasítással együtt czimemre postautávvétellel küldeni.

Lev. sz: 28422. Debrecen. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Kérem legyen szives postafordultával hajkenőcsből 3 köcsögöt 1 frt jával küldeni. A kenőcs legnagyobb kitűnően használt, úgy, hogy nem tudok érte elég hálalíratot mondani. Tisztelettel Weber Antalné Hildmann.

Lev. sz: 17.304. T. Csillag Anna k. a. Budapest. Kérlek postafordultával hajkenőcsből két köcsögöt küldeni.

Taxis J. szül. Batthyányi grófnő.

Lev. sz: 19.872. Csillag és társa uraknak Bpest. Kitűnő hajkenőcsökből 1 kis köcsögöt 4 márkájával újabb két: Carolát herczegnő Cöthen (Anhalt).

Lev. sz: 27.543. Hamburg. Nt. Csillag Anna k. a. Legyen szives hajnövesztő kenőcsből, melynek hatása kitűnőnek bizonyult, 3 köcsögöt a hozzá tartozó teával együtt utávvétellel küldeni. Hálás közönség tisztelettel özvegy Wilander grófnő. Bergerstr. 28.

Lev. sz: 18.422. Grätz. T. Csillag Anna k. a. Legyen szives egy köcsög hajnövesztő kenőcsöt 2 frt jával küldeni, de csak az ön által kitűnő hajnövesztő kenőcsből, melynek jó hatásáról alkalmam volt meggyőződni, kérek küldeni.

Lev. sz: 29.553. T. Csillag Anna k. a. Bpest. Valamennyi

Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt és 2 frt.

Egyedüli forrárt:

TISCHLER V.

ILLATSZER- és KÜLÖNLEGESSÉGEK ÜZLETÉBEN KOLÓZSVÁRT.

451. (4—x)

